

מד:

עין משפט
נר מצוה

פד א מיי פייג מהלי
חזידה הלכה י סמג עשין
עד טוש"ע חור"מ סימן רסז
סעיף טז:

שמיטין הלכה יד סמג
עשי קמט טור שו"ע חו"מ
סימן קז סעיף יב ועיין
בכ"מ:

א ד מיי פ"א מהל' טוען
הלכה ב סמג עשין לה
טוש"ע חו"מ סימן פט סעיף
ה

ב ה מיי פיי"א מהל' שכירות
הלכה ו סמג עשין פט
מוס"ו שם חנוכה ב

ג' ו' מ"י פ"ד מהלכות גזילה
הלכה [א] ב סמג עשין פג
טוש"ע חו"מ סימן ז סעיף
ז

ד' ז' מיי' פ"ה מהלכות חובל
ומזיק הלכה ד' סמג עשין ע
טור שו"ע חו"מ סימן 5 סעיף
טז:

ה' ח מ"י פ"ג מהלכות טוען
הלכה ב והלכה ד סמג עשין
לה טור שו"ע חו"מ סימן לב
סעיף ז:

מוסף רש"י

[illegible]

הדרך על־ן שבוּעַת הַיָּיִן
נשבעין וְלֹא מִשְׁלָמִין. מִי
שְׁתּוֹבְעִים אֹתוֹ יִשָּׁע וּפְטוּר
דְּכֹתִיב (שְׁמוֹת כג) וְלִקַּח צַעֲלִיו
וְלֹא יִשְׁלֵם, מִי שֶׁעָלִיו לִשְׁלֹם
הוּא נִשְׁבַּע וְלֹא נִשְׁבַּע הַתּוֹבָע

שבועת הד"ינין פרק ששי שבועות

ורב יוסף אמר בשומר שבר. וא"ת דלמרינן דר"ה (דף סח.) המודר הנאה ממזכירו מותר לתקוע לו תקיעת מנוחה והמודר הנאה מן המעין מותר לטבול בו טבילה של מנוחה ואמאי? הא מיתהני לרב יוסף דחשיב ליה דבחי כשומר שבר ויש לומר דשאנינא שומר אצידה ומשכון דכמה פעמים ששעסק בה לטוטהה לנראה ולהנעימה יפטר מלינן לו אלז התם יכול לכיין לתקוע ולטבול במקום שלא יבא שם עני בצותה שעה:

קא עבד ומר סבר לא מצוה קא עבד
לימא כתנאי⁶ המלוה את חברו על המשכון
והכנסה שמיטה יאף על פי שאינו שוה אלא
פלא אינו משמט דברי רבן שמעון בן
גמליאל רבי יהודה הנשיא ואמר אם היה
משכנו כנגד חובו אינו משמט ואם לאו
משמט מאי אינו משמט דקאמר תנא קמא
אילימא כנגדו מכלל דרבי יהודה הנשיא סבר
כנגדו נמי משמט אלא אמאי תפס משכון
אלא לאו כנגד כולו ובדשמואל קא מיפלגי
לא לעולם כנגדו ובהא קמיפלגי: תנא קמא
סבר כנגדו ורבי יהודה הנשיא סבר כנגדו
נמי משמט ודקא אמרת למאי תפס ליה
משכון לזכרון דברים בעלמא:

הדרן עלך שבועת הדיינין

בר ^(א)הנשבעין שבתורה הנשבעין ולא משלמין ואלו נשבעין ונוטלין השכיר והנגזל והנחבל ושכנגדו חשוד על השבועה וחוננו על פנקסו ^(ב)השכיר כיצד אמר לו תן לי שכרי שיש לי בידך הוא אומר נתתי והלה אומר לא נטלתי ^(ג)הוא נשבע ונוטל רבי יהודה אומר עד שתהא שם מקצת הודאה כיצד אמר לו תן לי שכרי חמשים דינר שיש לי בידך והוא אומר התקבלת דינר זהב ונגזל כיצד היו מעדיין אותו שנכנס לביטוי למשכנו שלא ברשות הוא אומר כללי נטלתי והוא אומר לא נטלתי הוא נשבע ונוטל רבי יהודה אומר עד שתהא שם מקצת הודאה כיצד אמר לו שני כלים נטלתי והוא אומר לא נטלתי אלא אחד ונחבל כיצד היו מעיידים אותו שנכנס תחת ידו שלם ויצא חבול ואמר לו חבלת בי והוא אומר לא חבלתי הרי זה נשבע ונוטל רבי יהודה אומר עד שתהא שם מקצת הודאה כיצד אמר לו חבלת בי שתים והלה אומר לא חבלתי כך אלא אחת ^(ד)שכנגדו חשוד על השבועה כיצד אהת

וּדְבָרֵי הַיָּמִים (א טז) כְּתִיב שְׁקִלְי וְהֵב שֶׁ מֵאוֹת וּכפ' בְּתָרָא דְּזֻזְחִיס (דף קטו: וס) מִשְׁנֵי עַלָּה שְׁגָבָה מִכֵּל שִׁבְט נ' אֲלֵל בְּמִדְרָשׁ מִשְׁנֵי שְׁתַּתְּחִי שֶׁלֹּו שֶׁ מֵאוֹת שְׁקִלְי כִּכָּף שֶׁס נ' שֶׁל וְהֵב וּקְרָא דְּשִׁמוּאֵל ה"פ כִּכָּף שֶׁל כָּל כָּךְ שֶׁס נ' שֶׁל וְהֵב וּדְבָרֵי הַיָּמִים שֶׁ מֵאוֹת מִכָּסָף שֶׁנ' שְׁשִׁקְלִים וְהֵב דִּהְיִינוּ י"ב חֲלָקִים וְדִינָר הַיָּתֵר אֲזִינָה שֶׁהֵיוּ נוֹתֵמֵן אֲזִינָה הֵבֵן הַקָּמָר הַיָּבֵב לִיה דִּינָר לְמִזְבֵּן בְּכִיָּה חֲזִי נ' חֲזִי אֲזִינָה שְׁתַּתְּחִי וְהֵבֵן הַקָּמָרִים אֲלֵל מִשּׁוּם דִּהְיוּ אֲזִינָה שֶׁלָּה הִיא אֲלֵל לִכְרֵמֶת מִמִּכְרִי אֲזִינָה אֲזִינָה בְּתַתְּחִי כִּתְּמָה הִוא קוֹלְבֵּן חֲתִימִים אֲזִינָה חֲזִי מִעַם מִתַּתְּחִי הַשְּׁקִלְי פּוֹנְדִּין לְכָל שָׁנָה לְפִדּוֹת בֵּית זֶרַע חֹמֶר שְׁעוּרִים שֶׁהִוא פּוֹנְדִּין יוֹמֵר וְגַבְטָא שֶׁל פּוֹנְדִּין מִשּׁוּם דִּלִּי אֲפִשָּׁר לְמַצֵּם וְלֹוּמֵר שֶׁל פּוֹנְדִּין

דמי. שבר מלואו ומלואו על המשכון נמי מלואו עד:
וסף תנאי הוא. דמילתא דרבה ודאי תנאי הוא דרבי
ניה דרבה אלא דרז יוסף מי לימא תנאי הוא מי מני
די אליעזר כוותיה: **לריך למשכון.** להשתמש בו ומנכה
לו מן החוב דמי שכירות המשכון. רבי
אליעזר סבר כיון דלריך למשכון אין
כאן מלואו ולהנאמו נתכיון והוי כשומר
חנם סבר עקיבא סבר כיון דפחות
עליו והולך מלואו היא הוי עליו
אלא כשומר שבר: **לימא כי הני סנאי.**

הא דמחולל: המלוה ענ המשכון
 אין שמיטה משמטמו דלין כגון משום
 לא יגוש ^א שהרי אינו נוגשו: אינו
משמט. לקמן מפרש ש צההו פלגא
 קאמר ד צההו חוב קאמר: אינו ימלא
 כנגדו. הוה דלינו משמט דלהוה פלגא
 מיהא הוי משכון: מכלל דרבי יהודה.

דפליג עליה דאמיר אס אין משטן
כנגד חובו משמט אכנגדו נמי משמט
דאפי' ההוא פלגא דכנגדו לא חשיב
משכון ומשמטא ליה שביעית: **אלא**
משכון. דתסס למהא תפסיה אי לאו
למשכון מיהא דהוא פלגא: **אלא**
לאו כנגד כולו. קאמר תנא קמא
אינו משמט דאע"פ שאינו שוה אלא
פלגא הוי משכון כנגד כולו ואינו
משמט כלום מן החוב והיינו כשמואל
ואתא רבי יהודה הנשיא לתימר דאס
אין משכון כנגד הלוואתו אינו משמט
כולו אלא כנגדו: **לא לעולם כנגדו**.
קאמר רבי שמעון דאינו משמט
דלהוא פלגא מיהא הוי משכון ולית
ליה דשמואל ואהאסו פלגא גופיה:
פלג ר' יהודה הנשיא לתימר דלא
הוי משכון: **כנגדו נמי משמט**. דלא
הוי משכון אלא לזכרון דבריה תפסיה:

התקבלת הדרן עלך שבועת הדיינין

כל הנשבעין. כל המחזיזין שבעה
מן התורה שבעין ולא משלמין
לומר לא חייבה תורה שבעה ליבע
וליעול אלא הנתבע שבע לתובע ולא
ישלם. ובגמרא [מסא] יליף לה: **ואלו נשבעין**
ועוטלין שיקרא להם חממין ליבע
וליעול: **השקיר והגול** כו'. כולהו
מפרש להו במתני: **ושכנגדו חשוד**
על השבעה. התובע ששבע שנגדו
חשוד על השבעה ונתחייב הנתבע
שבעה מן התורה ע"י הודאה במצת
נבע התובע ועוטל: **וחטוי** ש
פיקסו. על מה שכתבו בפיקסו שהוא
כותב עליה הקפות שהוא מקיף. ולקמן ⁽¹⁾

דמי: הרי זה נשבע ונטול. ובגמרא [מה] מפרש מהי שנה
ו ליה רבנן: עד שתהא מקלם הודאה. לרבי יהודה לא
היטול אלא במקום שיש שבעה על הנתבע והתפוח
המזבזבז באלו השניות כאן: הרי זה נשבע ונטול.
וביכאים שהרי עדים מעידים (ב) שמשכנו שלא ברשות:
אחת
תהא אמאי לא קאמר דל חומשא דזוזא ושמותא היינו
וביחא צפ"ק דשקלים (דף ג.) להכרע אחד מכ"ה דמפרש
שקל דקרא הוא סלע ומה שאמרו חכמים יתן סלע
תבזבז בקרא למ"ט שנים אותו פוגדיון לא נא להכרע אלא
היה עולה אותו חסרון יותר פחות משלים פירוטא:
גדולות

מסורת הש"ס

ב"מ דף מח: [כל
וויגילא] (3) כתובות פז:
ק לו: קה. (2) ב"מ קה.
ב"ק קה. (5) [דברים
ה. (1) [דף מה. במשנה]
[עי' מוס' ב"מ לד' ד"ה
גא וכו' ביארו יותר]
[וע"ע חספוט כתובות
ד"ה נתן ועמ"ש על
לדון]

גהות הב"ח

(ב) משנה לא נטלתי ה"ז
ונוטל כנ"ל וכן
(ג) רש"י ד"ה
זה וכו' שמסכנו שלא
שות. נ"ב הכי משמע
מ' מו ע"א: (ד) תוס'
ה במלוה וכו'. כי הא
דתנין בפרק האומנין:

דבינו חנאל

[illegible]

(א) נראה דל"ל אינו משמט כלל ומאי אינו משמט דקתני רשב"ג וכו'. (ב) כ"ה הגי' לפני רבינו וכ"ה הגי' בחי' הרעב"א ז"ל כאן וע"ש היטב פי' גי' זו.

מה:

עין משפט
נר מצוה

ח א מ"י פ"א מהל'
שכירות הלכה ח סמג
סין פט טוש"ע חו"מ סי'
פט סעיף ה:

ש ב ג מ"י שם הלכה א
טו"ש"ע שם סעיף ג:
ד מ"י שם פ"ב הלכה
יב סמוך שם טור שו"ע
מ"מ סימן רנ"ו סעיף א
דלא כקוביא דידן ע"ש:
ה מ"י שם טו"ש"ע
שם סעיף ב:

ב. ו מ"י פ"ט מהלכות
טוען הלכה ב סמג
שין לה טוש"ע חו"מ
ימן רלו סעיף ב וסימן
רלו סעיף א:

המסקנות:

דבינו חנאל

[illegible]

בבל המפקיד בשטר
פרק המוכר את הבית
עץ ואמר החזורתי לך

הנשבעין פר

דאין שייך כאן אי אמרת
פירש שום טעם ואע"פ
מע דקאי אהא אי הכי):
מדבר. וא"ת ימתינו לעולם

אאי הכי אפילו קצץ
אומר שתיס קצצת ל
לך אלא אחת המוצ
קציצה ודאי מידכר
עבר זמנו נמי אלמה
נתן לו הרי זה אינו
בעל הבית עובר כ
הבית טרוד בפועלי
דלימטי זמן חיובא
רמי אנפשיה ומידכר
יבל תגזול גבי בעל
חדא דאין בעל הבית
דאין שכיר משהא ש
שמואל לא שנו אל
שכרו שלא בעדים
לא שכרתיך מעולם
ונתתי לך שכר ט
אמר רבי יוחנן מכלל
דאמרי מישתא הוה
וואיכא דאמרי מישה
לילה איתמר נמי אמ
אמר רב לא שנו אס
שכרו שלא בעדים מ

שכרתוך מעולם יכור
כמה מעליא הא שממ
דחייב רחמנא היכי נ
יכול לומר לו נאנס
לך יכול לומר לו נא
המפקיד אצל חביר
להחזיר לו בעדים קר
האלה בלבו דאשכח
בשכיר אמר ליה איני
שכרתני ולא נתת לי
לו שתים קצצת לי וד
הראיה הא מדסיפא

טוען שמה חנה ציר וואס
 חמת שווא טרור צפועלי
 צומר אהר"ם יבור צומא
 צייצ א"כ כ' אומר נמי ל
 צ' רצי צייא צר אצא ורמנ
 ציל לא מוצרי גצי פקדון נא
 צי אומר נמי להד"מ אההיינא
 צהיא הדודה להד"מ דא"ר
 וצפור הכל מיהו לפריצ"א
 היו דצרים מעולם והיו פ
 דאון צצירו מציר צשקור
 דהשיר כעשק צצמיד
 צן צציד ב'. מימה דאמרי
 גלת שנין ופריך הני נוגעי
 נגו דאי צעי אמר יאיצינא
 דר"ר דלמאי דמקון רצנן
 חויר בעדים. מימה דלהא
 יום מרב חסדיה מפקדי
 ים הלכתא דצייני גולה וו
 ידים משום שערך צידי מו
 דספרא

א כרב חסדא (ה) דפשט לה
צריך להחזיר לו בעדים. ואם
ידי מאי בעי. מגו דאי אמר

כל הנשבעין פרק שביעי שבועות

וזה לשבועה מנייה: **אפילו**
 והימננו לשכיר בשבועה:
 נרצח להביא עדים ולא יא
 ומא שכן אפילו תצבו שכיר
 וכן גבייתו המפוסה
 בקר (דף ק"ג) שפיר
 כל הילה שכיר לילה גובה כלל
 ע נמי שכיר ולשקול: **וכי**
 על כל תגוול לקבל שכרו
 : לא שנו. דנשבע ונטל:
 דים. שיש עדים שאמר לו
 מלאכה היום בשכר ועשה
 לומר לו **שכרתיך ונתתי**
 ונאמן בלא שבועה: **שבועה**
 ויצי רחמנא. לשומר שכר
 : שבוה ומתה נדכתי:
 ומת או נשבר או נשבה:
 תהיה צ"ן שנייה: **היכי**

ה. שיהא זריך שצועה:
ציה צעטר. שאס יאמר
ך אומר לו היה לך ליטול
מיד: קרי רמי צר חמא
על לב לדעת אם איתא
ואל ורב דלעיל אי לא:
רב ששה גרסינן: צומנו.

צמחוך זמן גבייתו: מדיספה
כלל דנשצע ונוטל דרישא
איה אינו צריך להציא עדים
וליתא לדב ושמואל דלעיל
למחניתיין צששכרו צעדים:
רישא

אמר רמי בר חמא
א"כ ישבועת שומרין
אז היו דברים מעולם
ל לומר לו התזרתיו
יתרווייהו סבירא להו
בעדים ובשטר צריך
ששם דוד את הדברים
ממר ליה תני מר מידי
ביצד בזמן שאמר לו
לך שכרך אבל אמר
המוציא מחבירו עליו
י רב נחמן בר יצחק
רישא

כיון דאית ליה מגו אצל
פי שמסופק]ועיין תוספות

יִרְאֵה צְהוּדָא וְכִסֵּ

יגן כצפירה והודעה אע"פ
 יך כי נמי הודה יהא נאמן
 גו דאי צעי כופר הכל אלא
 אן מיעדי כופר הכל אלא
 רע א"כ דאין זה מגו טוב
 ית ליה כי האי מגו דנוח
 וואל טפי ולא פריך אמאי
 ה' דג' שנים כגון דלחו צי
 אגרא להאיך ומאי קשיא
 פ' שיראים פן יזכה האחד
 אמרינן צהדיא צפרק שני
 דמוכח צס"פ המוכר את
 ו ומסין דמהימן בשבועה
 רואה ליפטר צלא שבועה
 איכא למימר דאפשיטי

רישא
 בע ונוטל. כיצד בזמן שאמר לו שכ
 תים קצצת לי והוא אומר לא קצצה
 איה ואפילו הכי נשבע השכיר ונוט

תיב רבא לסיועי לרבה וא"נ

מסורת הש"ס

ע"י (לקמן מו-:] (ב) ע"י
דא"ש וכן צ"מ קיד: א"י
למה תנן וכו'ל:] (ג) צ"מ
וא. קיד: (ד) לעיל דף מ.
ע"ש צפרס"א (ה) שצח
חולין עה: וש"נ
לפינו בקרא בלבו,
צ"מ קה. קיא.
]וע"מ חוס' צ"מ ג. ד"ה
ו"ה וע"י היטב תוספות
צח קכ: ומה שצ"מ שס,

תורה אור השלם

לֹא תַעֲשֶׂק אֶת רֵעֶךָ .
לֹא תִגְזֹל לֹא תִלְכֹּן
עַל־ת שָׂכִיר אֶתְךָ עַד
קָרָ: וַיִּקְרָא יֵט יֵג
וַיֵּשֶׁם דָּוִד אֶת
דִּבְרֵי־הַהֹלֶה בְּלִבּוֹ
וַיֵּאמֶר מֵאֵד מִפְּנֵי אֲכִישׁ
לִי גֵת:
שְׂמוּאֵל א כֹּא יֵג

הגהות הב"ח

אין לחוש כיון שעדיין:

מוסף רש"י

[illegible]

בינו חננאל (המשן)

אנסו נאמן ואין ילי
 אכל שבעה השומרים י
 אנסו כן זה אינו חייב
 אכל שבעה השומרים י
 ודורו. ורבה הוא עצמו
 מר בפרק חזקת הבתים
 יא המפקד אצל חבריו
 עדים צריך להחזיר לו
 עדים. וחזר וכן
 לכתא: **ירושלמי**.
 חן בעל הבית ע"י
 עסקו מרובין תקנו
 ובעוה לשכיר. ורשומה
 בקנה לבעל הבית
 בר זמנו אינו נשבע
 וטול. תנ' י"ד
 משיעה א"י ש עדים
 תבעו בזמנו אפילו אחר
 נה נשבע ונטול. אחר
 שכן על אל אחר
 יום בלבד וק"ל כ"ר
 ש"א והשני למפסד
 נשבע. ואמר ונטול

ואלא נתת לי שכרי. והוא
א אחת המוציא מחבירו
פריק רב נחמן בר יצחק

דף מה ע"ב וגירסתינו שם רצה וע"ש בגמ' מתיב רבא לסיועי לרצה ול"ע: (ג) וכמ"ש בגמ' דידן ב"מ קיג א.

